

Klæmint skuldi hugsað seg um einaferð afturat

- Tað harmar meg at vatnorkuútbyggingin hjá SEV er blivin eitt partapolitisk talv, heldur enn ein spurningur sakligan orkupolitikk, figgiarpolitikk og umhvørvispolitikk, sigur Jóannes Eidesgaard.

ÁKI BERTHOLDSEN

- Eg haldi, at SEV átti at hugsað seg um einaferð afturat, áðrenn farið verður undir vatnorkuútbygging fyrri 111 milliðir. Tað er nógv sum talar fyrri, at biða eitt sindur enn.

Hetta sigur Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins og fyrrverandi figgiarmálaráðharri.

Tað er eingin loyna, at javnaðarflokkurin hevur verið sera ivingarsamur um vatnorkuútbyggingina hjá SEV.

Vit hava spurt stavnamannin í størsta andstöðuflokkinum, um hann leggur nakað serligt í tað, at SEV kunngerð eina stóra útbygging á Eiði, sama dag, sum javnaðarflokkurin fer úr Tinganesi.

Slept tey munum

- Tað kemur óvart á meg, at henda bráðliga broytingin í landsins stjórn beinanvegin í skuldi föra atgerðir við sær, sum kunnu benda á, at nú verða teymarnir sleptir aftur og dansurin um gullkálvin tikið uppáftur, sigur Jóannes Eidesgaard.

- Tað kann verða trupult hjá okkum, sum hava verið í stjórn øll tey tungu kreppuárin, at skilja, at politiska minnið er so stutt, at teymarnir vórðu sleptir so skjótt. Men tað gevur mær samstundis varhugan av, at teir vænta, at helst kemur onkur annar og tekur upp aftan á, sigur formaður javnaðarflokksins.

Greið orð

Samgongurnar í nítíðarum hava verið reidiliga varnar í sínum ætlanum um vatnorkuútbyggingar.

Samgongan, sum varð stovnað í 1991 segði, at hon skuldi tryggjað gott samstarv við SEV.

Sporini eftir gøluna í sambandi við fyrstu útbyggingina vóru helst so ræðandi, at eingin tordi at taka vatnorkuútbygging uppá tunguna tá.

Í samgonguskjalinum frá 1994 var orðingin broytt til, at kanningar og smáar fløg-

ur kunnu stöðugt verða gjørðar í vatn- og vindorku.

Men í hesum nýggjasta samgonguskjalinum stendur, at „við sparing av innfluttari orku, olju o.ø. í huga, verða samráðingar tiknar upp við SEV um víðari útbygging av vatnorkuni, tá ið figgiarligu fyrtreytirnar eru til staðar“.

Við hesum verður sagt púra greitt, at vatnorkuútbyggingin kann fara í gongd, meðan henda samgongan situr.

Fekk seg at reisast

Jóannes Eidesgaard sigur, at tað sum fekk hann at reisast, var, at sama dag, sum javnaðarflokkurin fór úr Tinganesi, kallaði SEV umboðsnevndina saman til eykafund at taka stöðu til vatnorkuútbygging fyrri 111 milliðir.

- Tað fær meg at hugsa um tað veruliga man vera so galið, at vatnorkuútbyggingin er blivin til eitt partapolitisk talv, heldur enn eitt sakligt orkupolitisk, figgiarpolitisk og orkupolitisk mál, sigur Jóannes Eidesgaard.

Og hann leggur afturat: - Tað harmar meg, at eitt slíkt stórmál skal verða tengt at flokspolitikki.

- Men tað gongur sjón fyrri søgn í samgonguskjalinum seinasta árin, og beinanvegin javnaðarflokkin er farin úr Tinganesi, sær SEV sær kansin at sleppa í gongd aftur.

- Tað er ein veruleiki, at borgarligu flokkarnir hava havt betri eyga til SEV, enn vinsturflokkarnir. Men tað er púra ólogisk. Tað finst eingin saklig frágreiðing uppá, hví so er. Málið er størri enn so, enn at stöða átti at verðið tikið til eftir politiskum liti.

Burturvið

Annars viðgongur Jóannes Eidesgaard, at hann hevur ikki nóg gott tekniskt innlit til at kunna meta um ætlanina sum so.

- Men partar av grundgevinginum fyrri at fara undir ætlanina ljóða áhuga-verdar, men fyrri tað havi eg ikki sagt, at tað eru rættar.

Áðrir partar av grundgevinginum eru heilt burturvið. Tað er ørvitistost at fara undir útbyggingina tí at SEV hevur ein bora standandi.

- Vit eiga eisini boran til undirsjóvartunnlin. Skal tað vera grundgevingin fyrri at fara undir arbeiðið nú? Ella hevði Klæmint Weyhe málað sær øll húsin fyrri tað um hann átti ein pensil í kjallaranum?

Slík grundgeving er áltauverd

„Primitiv“

Áðrir partar av grundgevinginum heldur fyrrverandi figgiarmálaráðharrin verða beinleiðis „primitivar“, sum hann tekur til.

- SEV sigur, at hetta er neyðugt fyrri at fáa fulla nýttu av útbyggingini, sum er gjørd.

- Hetta er ein arbeiðsmáti, sum tíverri hevur vundið uppá seg.

Tú syrgir fyrri at fáa loyvi til fyrsta part og tá ið fyrsti partur er gjørdur, trýstir tú politikarar til at geva eitt loyvi afturat, tí annars er fyrra fløgan burturspilt.

- Ístaðin fyrri at leggja trýst á umboðsnevnd og landsstýrið, átti SEV at biðið um loyvi til eina heildarloysn.

- Tað, sum nú er farið fram, er hasardspæl við hálvmennum pengunum hjá SEV. Tí eingin trygd var fyrri, at SEV slapp at halda fram. Var so tann hálva milliardin fyrri ein stóran part burturspilt?, spyr Jóannes Eidesgaard.

- Nú er politisk myndugleikin, umboðsnevndin og viðskiftafólk SEV's tikið gísar í ein mansaldur av tí at ein landsstýrismaður á sinni gav SEV loyvi at fara undir fyrsta part í útbyggingini.

Eilíf tá og Eilíf nú

Tann eini landsstýrismaðurin var Eilíf Samuelson.

- Tað var hann einsamallur, sum á sinni gav SEV loyvi at fara undir fyrsta byggistig á Eiði. Tað var sjálfan valdagin, sigst.

- Avleiðing var ein byggi-

gøla, sum ikki hevur sín líka í Føroyum. Útbyggingin, sum skuldi kosta 220 milliðir, kostaði 500, tá ið avtornaði, summi siga nógv meiri.

- Í hesum døgum situr Eilíf aftur við orkumálum undir sær í Tinganesi.

Annars undrar tað Jóannes Eidesgaard, at útbyggingin hjá SEV ongantið hava verið uppi í politiska kjakinum tey árin, hann hevur verið uppi í politikki, hvørki um orkupolitisk mál, figgiarpolitisk ella umhvørvispolitisk. Talan er um stórmál, so tað hevði verið natúrligt, at málið var til umrøðu av og á, sigur Jóannes Eidesgaard.

Skuldi heldur tryggjað seg

Hann visir eisini á vána-ligu stöðuna hjá kommununum.

- Kommunurnar eru burtur av allari leið veikir figgiarliga, og tí hevur landsstýrið sera treyðugt gingið við til at jætta kommununum lán, eisini til lítla fløgur.

- Hyggur tú eftir figgiarligu stöðuni hjá kommununum, er einki, sum talan fyrri at fara í gongd við vatnorkuútbygging nú.

- Vit hava dýrasta streym í heimi og spurningurin er um henda útbyggingin fer at gera útlitini bjartari fyrri at streymprisurin lækkar?

- Kanska ger hon tað um 50 ár. Er tað rætt av okkum at tryggja langabba og abbabørnum okkara biligari streym?

- Vit hava veldugar trupulleikar at dragast við beint nú, og eiga vit ikki at leggja stór dent á trupulleikan, vit eru í nú, heldur enn at gera fløgur, sum vit fáa ágóðan av um 50 ár?

- Hevði tað ikki verið rættari hjá SEV, eins væl og hjá kommununum, landskassanum, stovnum og virkjun annars, at tryggja seg figgiarliga, heldur enn at gera fleiri fløgur enn.

- Rokna vit fløguna uppí, eru oljuverkini bilig.

- Og hvat nú, um vit finna olju undir Føroyum. Verða ikki oljuverkini nógv biligari tá enn vatnorkan?

- Tað líkist ábyrgdarloysi at geva leyst nú, bara tí at

vit houma ein lítlan glottu nú.

Annars heldur fyrrverandi landsstýrismaðurin at tað líkist ongum, at umboðsráðið hjá SEV skal taka stöðu til eina so stóra fløgu á so veikum grundarlag, sum SEV hevur lagt fyrri ráðslimmar.

Teir hava fingið eina frágreiðing uppá 14 síður triggjar dagar áðrenn avgerðin skal takast.

Vit skulu blanda okkum uppí

SEV er ein felags kommunaluv stovnur. Kann landsstýrið yvirhøvur leggja seg út í, hvat SEV ger?

- Ja, tað haldi eg, at landsstýrið ikki bara kann, men skal. Landsstýrið hevur ikki loyvi til annað. Eg eri ikki samdur við Anfinni Kallsberg í, at vit skulu halda okkum burtur frá SEV. Skal landsstýrið ikki leggja seg út í spurningin um, hvussu vit útvega samfelagnum orku, hvat skal tað almenna so leggja seg út í?

Jóannes Eidesgaard uppfatar eisini streymgjaldið sum eitt slag av skatti á borgaran.

- Tí er spurningurin um ikki landsstýrið átti at kravt, at kommunurnar figgiar eina slíka útbygging soleiðis soleiðis at hon ikki nerrandi raksturin hjá SEV fyrri at fólk høvdu útlit til at sevgjaldið lækkaði, heldur enn at tað kanska fer at hækka.

- Og hvør kemur at hanga uppá lánið, um ikki SEV klárar at betala?

- Og so er tað tann vistfrøðiliga spurningurin, sum eisini er eitt stórmál.

- Klæmint Weyhe tosaði nógv um vandamikið gass frá oljuverkunum.

- Men kanningar vísa eisini, at verður turlendi lagt undir vatn, ger tað nógv meiri gass, enn nakar hevur gáa um fyrr.

- So áriníð á náttúruna hava stóran týðning. Og hvussu ávirkar útbyggingin náttúruna rúndanum Eiði, Funning og bygdinar har um leiðir. Er ikki aling og annað virksemi, sum krevur vatn.

- Nei, almennu ábyrgdina kunnu vit ikki snúgva okk-

Grundgevingin hjá SEV fyrri at fara undir at byggja vatnorkuna út nú, er partvís áhugaverd, men hon er eisini primitiv og beinleiðis hópisleys, sigur Jóannes Eidesgaard.

um undan, sigur Formnaður Javnaðarflokksins.

Gera fløgukvotu

Annars heldur Jóannes Eidesgaard at landsstýrið eigur at áseta eina fløgukvotu.

- Tað, sum hendi í áttatiárunum var, at vit mistu fullkomiliga tamarhald á fløgum.

- Tað hevði verið rætt av landsstýrinum at gjørt eina fløgukvotu og eina ætlan fyrri, hvussu fløgurnar skulu raðfestast. Og eg ivist stórliga í um henda fløguna skuldi verið raðfest so frammaliga, sum hon er í dag.

Hann heldur at tað t.d. hevði verið skilabætri at bygt eitt strandferðsluskip á eini føroyskari skipasmíðju, tí tað verða fløgur, vit nýðast undir heilt skjótt og hon er sera arbeidsskapandi.

PIZZA-VINIR

Hevur tú hug at fáa eina ella fleiri PIZZA inn á gólv-
ið, so ring tlf. 18866, og tú
hevur PIZZA'na innan ein
tíma.

Vit í PIZZARIA royna alt-
ið at hava kostnaðin so
lágan sum meguligt, so-
leiðis at kundin bert rindar
30 kr. fyrri heilmoyringina.
Hetta tilboð er to bert gald-
andi fyrri viðskiftafólk í Tór-
shavn.

Vit vóna, at hetta tilboð
kemur væl við.

PIZZARIA

Tlf. 18866